

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

16. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

25. DUBNA 2021

Z obsahu:

**Papež během
Missa chrismatis:
Kříž k tomu patří**
Homilie papeže
Františka při liturgii
Missa chrismatis
na Zelený čtvrtek
1. dubna 2021 v bazilice
sv. Petra ve Vatikánu
- strana 2 -

Svatý Richard Pampuri
Libor Rösner
- strana 4 -

**Z duchovního pokladu
Alice Lenczewske (49)**
- strana 5 -

Světcí ze Sieny
Jáhen Raymund Fobes
- strana 6 -

**Svatý Josef - ochránce
a služebník tajemství víry**
Leo kardinál Scheffczyk
- strana 7 -

**Svatý Josef
a oběť mše svaté**
Joseph O'Brien
- strana 9 -

**Svatý Josef - náš mocný
přímluvec v nebi**
Jan Gaspar
- strana 10 -

Giovanni Baglione (1566-1643): Sen sv. Josefa

Svatý Josef – ochránce a služebník tajemství víry

Stává se zřídka, aby se ve dnech rozjímání o tajemstvích Krista a Marie pomyslelo na svatého Josefa. Často máme dojem, že světlo, které dopadá na Marii, stává svatého Josefa do stínu. Tak se stává, že někteří křesťané dnes nevidí postavu Mariina muže a zákonného otce Ježíšova jako někoho velkého a významného, ale používají ho, aby popírali podivuhodné početí a porod Pána a panenství Matky Boží.

Ale evangelia Matouše a Lukáše mluví ve svých vyprávěních o dětství Páně jinou řečí. Jsou naplněna duchem úcty a obdivu k osobě ochránce Svaté rodiny. Také mnoho křesťanů je dojata pokornou pohotovostí svěťce pro slovo Boží, poslušností vůči své víře a bezpodmínečnou oddaností Matce a Dítěti. Tak zůstává svatý Josef pro věřící nadčasovým příkladem pravé zbožnosti a opravdové spojitosti Krista s Marií.

Ale takovým vzorem je pro nás nejenom kvůli své prosté zbožnosti a svým domácím ctnostem. Vzor svatého Josefa a jeho nenásilný příklad, který zapadá zcela do všedních dnů křesťanů, má hluboký základ v obsáhlém dějinném poslání, které pozvedá tak skromného svěťce do všeobecnosti a univerzálnosti. Ta spočívá v jeho povolání být ochráncem a také služebníkem ústředního tajemství křesťanské víry, totiž přijetí lidství Syna z Marie působením Ducha Svatého.

1.

Výraz „tajemství víry“ známe z liturgie, kněz jej pronáší k věřícím při mši svaté po svatém proměňování. Ale v dnešních dnech nemůžeme přehlédnout, že se tajemství už nepokládá za jádro víry. Víra se už nepokládá za pokorné „ANO“ ke slovu Božímu, které sice nikdy není nerozumné, ale současně přesahuje pouhý rozum.

V době nového osvícenství se stala víra volbou určitých náboženských hodnot podle rozumu, která poskytuje člověku životní pomůcku. Tak vede takto chápaná rozumová víra ke známému „křesťanství volby“, při němž člověk vybírá, co je mu právě chutné a srozumitelné. Taková víra se už nevztahuje k tajemství, není na něm upevněna a na něj soustředěna. Ale

víra bez tajemství je nestálá, proměnlivá a vydaná na pospas lidským rozmarům.

Velký humanista J. W. Goethe ještě věděl, že uznání tajemství a úcta k mystériu patří k podstatě člověka. To je vyjádřeno známými slovy: „Největším štěstím myslícího člověka je, že zkoumá zkoumatelné a nezkoumatelné v klidu uctívá.“ To bohužel dnes dávno neplatí. Tajemství musí být poznána a brzy také popřena.

Začíná to prakticky u tajemství panenického početí a porodu Ježíšova a pokračuje to potom pozměněným výkladem všech ostatních článků víry. Jestliže někdo vysvětluje Josefem ochraňované podivuhodné vtělení Syna Božího jako legendu, musí následkem toho udělat podstatně škrt ve všech křesťanských pravdách.

Jinak je tomu u svatého Josefa. On patří spolu s Marií k prvním nositelům tajemství a v přeneseném smyslu k prvním věřícím Nového zákona. Vždyť to, co mu bylo řečeno Božím zjevením, by-

Obraz v kostele Neposkrvněného početí v Cuzco ukazuje sv. Josefa jako ochránce Svaté rodiny. Energicky a s důvěrou kráčí vpřed. Kam pak Svatá rodina jde, tam rozkvétá ráj. Malíř to vyjadřuje květinami, čistou vodou a ptáky.

lo pro něho neslýchané a nepochopitelné. Ale toto přesto není protikladné a nesmyslné, protože to řekl Bůh, bylo to vedeno Boží moudrostí a odpovídá to pro člověka nepochopitelnému, ale přesto podivu-

Leo kardinál Scheffczyk

hodnému plánu. Svatý Josef ví, že k víře patří ono mimořádné, rozum přesahující a podivuhodné. To znamená: tajemství víry, především víra ve vtělení Boží, která věřícího netíží. Ukazuje mu ovšem v prvním okamžiku mohutnou velikost Boží, která člověku dává poznat jeho nepatrnost před Bohem. Pak ho ale pozvedne tajemství k Bohu nahoru, rozdmýchá jeho touhu po Bohu a zvěstuje naději ve své vlastní zdokonalení u Boha.

Svatý Josef je nám toho živým důkazem. Jako první zastávce a strážce ústředního tajemství víry zůstává pro nás stálým vzorem a mocnou pobídkou. Pro něho jdou víra a zázrak společně. V této víře roste před našima očima v jedinečného ctitele, ochránce a obránce tajemství Krista a Marie.

2.

To, co je na svatém Josefu příkladné, nespočívá jenom v ochraně tajemství, nýbrž také ve službě tajemství spásy, vykonávané celým životem. Všeobecně vzato zdůrazňuje křesťanská zbožnost všední odevzdanost a připravenost ke službě svatého Josefa jako muže Marie a jako zákonného otce Ježíše Krista. Jeho otcovskou péčí o dítě, práci pro zajištění jeho života, jeho růstu a jeho výchovu. To je nenahraditelný přínos pro život Ježíše Krista a k ochraně jeho Matky. Tato otcovská služba v dětství Syna nám může

ukázat také živý cit pro dnes tak často zneuznanou roli otce. Tak byla vymezena přirozeně lidská služba Josefova v jeho mimořádném otcovství.

Ale kromě toho si musíme dát pozor na dalekosáhlý význam Josefov pro dějiny spásy a na univerzální službu pro spásu v Kristu. Z jedinečného otcovství Ježíšova, které bylo Bohem chtěné a řízené, vyplývá univerzální význam otce Josefa, který ho stává po bok Ježíše a Marie. Je to on, který na základě svého původu zařazuje Ježíše právě do řady předků po Davidovi a zjednáva mu tím uznání jako syna Davida a očekávaného Mesiáše. Je také tím, který dává Ježíši jméno, které „je nade všechno jméno“, jak říká sv. Pavel (Flp 2,9). Toto jméno znamená „Jahve je spása“. Kristus je tedy pro celý svět určený nositel spásy, současně Emanuel, to znamená „Bůh s námi“. Tím, že Josef přijímá od Boha toto jméno a dává je Synu, přiznává se sám k víře v Mesiáše, podporuje tuto víru, dosvědčuje ji a šíří před celým světem, a koná tak službu pro tajemství Mesiáše.

Svatý Josef jako pěstoun Dítěte, lilie ukazuje na jeho věrnost úkolu Božímu. Dítě se uvolňuje z rodinných vazeb. Je vidět budoucí kříž, což je vyznačeno na oděvu. Třetí osoba na obraze je sv. Katerína Alexandrijská. Vyznačovala se také moudrostí, prodchnutou vírou.

Co je důležité pro rodinu? Blaho dítěte. Při hrách vrůstá do světa. Blaho otce a matky. Práce není samoúčelná. Slouží soudržnosti rodiny.

Církevní otcové ale upozorňovali ještě na jinou okolnost, která spočívá v Josefově přínosu k zakotvení Ježíše v celých dějinách spásy. Vycházejí z pravděpodobnosti, že zápis Josefa do daňového seznamu Římské říše v době narození Ježíše v Betlémě není ještě uzavřen. Jestli je tomu tak, pak by bylo jméno Ježíšovo Josefem oficiálně zaznamenáno do seznamu obyvatel Římské říše. Pro víru je tato událost významná z hlediska dějin spásy. Ježíš byl zapsán nejenom demonstrativně přijat do občanství „celého světa“, nýbrž bylo mu tím také vykázano místo, odkud měl působit jako Zachránce, jako Spasitel celého světa.

Svým aktivním otcovstvím začlenil Josef Pána oficiálně do společenství lidí a uvedl místo, ze kterého Kristus, spása světa, měl nastoupit a vykonávat svoji vládu. Prostý Josef byl tím povýšen na osobnost světových dějin spásy. Jeho otcovství vůči Vykupiteli bylo službou světové platnosti Vykupitele a pomohl mu k podobné světové platnosti ve službě tajemství.

3.

Na základě tohoto univerzálního postoje svatého Josefa jako ochránce a služebníka tajemství spásy se dá také porozumět, proč byl tento světec povýšen v úctě věřících na ochránce tajemství církve. Křesťanská zbožnost již zjevně brzy uznala, že Josefov význam není omezen na postavení u jeslí a v domě v Nazaretě. Proto bylo svatému Josefu v průběhu času přiznáno nejenom patrocínium jednotlivých kos-

telů, ale také ochranný patronát nad zakladateli řádů, nad diecézemi, ba i nad celými zeměmi. Papež Pius IX. ho v roce 1870 jmenoval ochráncem celé církve.

Jako ochránce a služebník tajemství Krista a Marie se stal ochráncem tajemství církve jako celku. A to právem. Neboť v Marii, předobrazu církve, byla celá církev předurčena a založena. Ve Svaté rodině prožila církev svoje první organické rozšíření do sociální a všeobecné lidské oblasti, což již byla příprava velké rodiny Boží, kterou církev jako celek tvoří.

Tajemství církve, v němž pokračuje život Ježíše Krista, bylo vždycky utlačováno velkými nebezpečími, vnějšími i vnitřními krizemi. Také dnes prožíváme takovou těžkost. Má svůj základ v tom, že církev již není považována za božské tajemství v lidské podobě, nýbrž za nábožensko-sociální výhonek ve světové společnosti, jako lidmi vytvořený a manipulovatelný.

Zde znamená pro nás svatý Josef ve své víře a ve své úctě k tajemství víry pomoc k uznání a uctívání velkého tajemství církve jako svátosti spásy v tomto světě. Josef se stal skrze Boha právě ve své lidské nepatrnosti, ve své malosti a slabosti významným pro celek světa a církve. V Kristu a Marii hájil současně celistvost spásy, za což ho věřící učinili ochráncem celého života až do smrti. Tak je také zvláště povoláním ochráncem a služebníkem velkého tajemství církve, které nikdy dostatečně neuctíme a kterému nemůžeme dosti sloužit. V jeho postavě obdivujeme Bohem stvořené spojení lidské nepatrnosti a Bohem dané velikosti také na církvi. Proto k němu můžeme pojmout zvláštní důvěru, protože se také dnes ukazuje jako pomocník církve a povzbuzuje nás ke službě církvi. V této situaci, v níž se už nemůžeme spolehnout na svoje síly, nesmíme pohrdat jeho silou. Ta nám pomůže znovu pochopit církev jako tajemství Boží ve světě, jemuž také my můžeme pomoci ke spáse všech, abychom tak mohli být Bohem povýšeni do opravdové velikosti.

*Z Der Fels 3/2019 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

DUCH SVATÝ - NÁŠ UTĚŠITEL

OŽIV PLAMEN

Mons. Josef Hrdlička

Pán Ježíš mluvil k učedníkům i zástupům lidí v podobenstvích. Slíbil, že Duch Svatý, kterého jim sešle, je bude uvádět postupně do celé pravdy. Ježíšova podobenství vypovídají o nejhlubších tajemstvích vztahu Boha a člověka. I současná doba nám pomáhá nacházet nová podobenství v překvapivě nových souvislostech. Poznání probouzí úžas a ten rozněcuje touhu jít cestou víry a evangelia. Křesťan je člověk, který nemá vycházet z úžasu. O úžasu a touze je i tato knížka. Všimá si nových podobenství, metafor, přirovnání, paralel, jak je obsahují i evangelia. Kniha také hovoří o víře – plamenu Božího světla v nás, který nemáme jen pro sebe a svou vlastní spásu. Máme ho i pro druhé. Víra je dar, který má být sdílen, oživuje ho vanutí Ducha Svatého, ale zároveň musí být chráněn a moudře ošetřován před prudkými závany zvenčí, aby nebyl uhašen.

*Malice cyrilometodějská s. r. o.
Brož., 115x170 mm, 118 stran, 96 Kč*

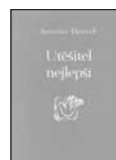
SVATODUŠNÍ NOVĚNA

P. Vojtěch Kodet, O. Carm. • Odpovědný redaktor Michal Holeček

Nověna může sloužit jako inspirace k osobní i společné modlitbě, zvláště před slavností Slání Ducha Svatého, dále před bířmováním, v rámci duchovní obnovy či před důležitými životními rozhodnutími. Každý den nověny má tři stěžejní části: četba Božího slova, rozjímání a modlitba. V dodatku jsou

připojeny modlitby k Duchu Svatému a k Panně Marii. Vyšlo s církevním schválením.

*Karmelitánské nakladatelství • Třetí vydání
Brož., 100x145 mm, 48 stran, 49 Kč*

UTĚŠITEL NEJLEPŠÍ

Jaroslav Durych

Rozjímání nad modlitbou k Duchu Svatému. Třetí a posiluje svědomí vůči „věcem marným, klamným a nicotným“, otevírá srdce pro „dar radostné síly“, učí přijímat „úžasnou moudrost a zkušenost církve, naší Matky a strážkyně pravdy a víry, ... jejíž přisnost je láskou mateřskou, láskou Ducha Svatého, láskou věčnou“.

*Malice cyrilometodějská s. r. o.
Druhé vydání, v MCM první • Brož., A6, 56 stran, 34 Kč*

9 DNÍ K NAVÁZÁNÍ PŘÁTELSTVÍ S DUCHEM SVATÝM

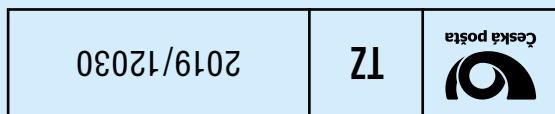
Raniero Cantalamessa • Z francouzštiny přeložil Vojtěch Kohut • Výběr textů a sestavení modliteb Marie Malcuratová ve spolupráci s Timothéem

Berthonem, sestra Marie-Liesse Bigotová a Cécile Logeartová

Nověna pro ty, kdo chtějí po devět dní věnovat deset minut inspirujícím úvahám na konkrétní téma, aby pokročili v duchovním životě. Na každý den jsou navrženy dvě chvíle pro rozjímání. Vždy se zde nabízí cvičení, které má pomoci k ušetrání, úryvek z Božího slova, rozjímavý text světce nebo duchovní autority a předsevzetí.

Paulínky • Brož., 103x150 mm, 80 stran, 95 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzercce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc

SVĚTLO - týdeník Malice cyrilometodějské, spolku. Vydává Malice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový deník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzercce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nezveřejnění příspěvků nevracím.